



ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ СТАНДАРТЫ

Сауда қызметтері

КӨТЕРМЕ-ТАРАТУ ОРТАЛЫҒЫ

Жалпы талаптар

Услуги торговли

ОПТОВО-РАСПРЕДЕЛИТЕЛЬНЫЙ ЦЕНТР

Общие требования

ҚР СТ 3673-2020

Ресми басылым

**Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрлігінің
Техникалық реттеу және метрология комитеті
(Мемстандарт)**



Нұр-Сұлтан



ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ СТАНДАРТЫ

Сауда қызметтері
КӨТЕРМЕ-ТАРАТУ ОРТАЛЫҒЫ
Жалпы талаптар

ҚР СТ 3673-2020

Ресми басылым

**Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрлігінің
Техникалық реттеу және метрология комитеті
(Мемстандарт)**

Нұр-Сұлтан

Алғысөз

1 «Сауда палатасы фирмасы» ЖШС ӘЗІРЛЕП ЕНГІЗДІ

2 Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрлігі Техникалық реттеу және метрология комитеті Төрағасының 2020 жылдың 15 желтоқсандағы № 445-од бұйрығымен **БЕКІТІЛІП, ҚОЛДАНЫСҚА ЕНГІЗІЛДІ**

3 Осы стандарт ГОСТ Р 57855-2017 «Сауда қызметтері. Тарату орталықтары. Жалпы талаптар» талаптарын ескере отырып әзірленді.

4 Осы стандартта «Сауда қызметін реттеу туралы» Қазақстан Республикасының 2004 жылғы 12 сәуірдегі № 544-ІІ Заңының нормалары іске асырылды.

5 АЛҒАШ РЕТ ЕНГІЗІЛДІ

Осы стандартқа енгізілетін өзгерістер туралы ақпарат жыл сайын басылып шығарылатын «Стандарттау жөніндегі құжаттар» ақпараттық каталогында, ал өзгерістер мен түзетулер мәтіні «Ұлттық стандарттар» мерзімді ақпараттық каталогында жарияланады. Осы стандарт қайта қаралған (ауыстырылған) немесе жойылған жағдайда, тиісті хабарлама «Ұлттық стандарттар» мерзімді ақпараттық сілтемесінде жарияланады

Осы стандарт Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрлігі Техникалық реттеу және метрология комитетінің рұқсатынсыз ресми басылым ретінде толықтай немесе бөлшектеліп басылып шығарыла, көбейтіле және таратыла алмайды

Сауда қызметтері

КӨТЕРМЕ-ТАРАТУ ОРТАЛЫҒЫ

Жалпы талаптар

Енгізілген күні 2021-07-01

1 Қолданылу саласы

Осы стандарт сауда саласындағы көтерме-тарату орталықтарына қойылатын жалпы талаптарды белгілейді.

Осы стандарт ұйымдық-құқықтық нысанына қарамастан, сауда ұйымдарына және жеке кәсіпкерлерге тиесілі көтерме-тарату орталықтарына қолданылады.

2 Нормативтік сілтемелер

Осы стандартты қолдану үшін стандарттау жөніндегі мынадай сілтемелік құжаттар қажет:

ҚР СТ 1753-2008 Сауда. Терминдер мен анықтамалар.

ҚР СТ 1756–2020 Сауда қызметтері. Жалпы талаптар.

Ескертпе – Осы стандартты қолданған кезде ағымдағы жылға арналған жағдай бойынша жыл сайын басып шығарылатын «Стандарттау жөніндегі құжаттар» ақпараттық каталогы және ағымдағы жылы жарияланған тиісті ай сайын басып шығарылатын ақпараттық сілтеуіштер бойынша сілтемелік стандарттар мен жіктеуіштердің қолданылуын тексерген дұрыс. Егер сілтемелік құжат ауыстырылса (өзгертілсе), онда осы стандартты пайдалану кезінде ауыстырылған (өзгертілген) құжатты басшылыққа алу керек. Егер сілтемелік құжат ауыстырусыз жойылса, онда оған сілтеме берілген ереже осы сілтемені қозғамайтын бөлігінде қолданылады.

3 Терминдер мен анықтамалар

Осы стандартта [1], ҚР СТ 1753 және ҚР СТ 1756 бойынша терминдер, сондай-ақ тиісті анықтамасымен мынадай термин қолданылады (пайдаланылады):

3.1 Көтерме-тарату орталығы; КТО: Азық-түлік тауарларын кейіннен ішкі және сыртқы нарықтарда көтерме саудада сату үшін сатып алу, дайындау, бөлу және өзге де операцияларды орындауға арналған қойма үй-жайларынан, павильондардан және арнайы жабдығы бар басқа да үй-жайлардан тұратын көпфункционалды инфрақұрылымдық сауда-логистикалық кешен.

Ескертпе — [1]-ден алынды.

3.2 Әкімшілік аймақ: КТО әкімшілігі орналасқан әкімшілік ғимараттар және (немесе) үй-жайлар кешені, қызмет көрсету объектілері (тамақтану пункттері, банк бөлімшелері, банк терминалдары), КТО байланысының серверлік тораптарын орналастыруға арналған үй-жайлар орналасқан аймақ, ветеринариялық-санитариялық,

карантиндік, фитосанитариялық, санитариялық-эпидемиологиялық бақылауды жүзеге асыратын органдар, сауда және логистикалық компаниялардың кеңселері.

3.3 Бақылау аймағы: Жабдықтармен жарактандырылған және ветеринариялық-санитариялық және фитосанитариялық бақылауды, санитариялық-эпидемиологиялық және Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес бақылаудың өзге де түрлерін жүргізуге арналған аймақ.

3.4 Кедендік бақылау аймағы: Шегінде кедендік бақылау жүзеге асырылатын аймақ.

3.5 Кросс-докинг: Тауарлар мен жүктерді қойма аймағына орналастырмай қабылдау және жөнелту аймағы.

3.6 Қойма аймағы: Азық-түлік тауарларын сақтау үшін жабдықталған қойма үй-жайлары орналасқан аймақ.

3.7 Сауда аймағы: Азық-түлік тауарлары мен оны қайта өңдеу өнімдерінің көтерме саудасына, сондай-ақ сатып алушыларға қызмет көрсетуге және шарттар жасасуға және төлем жүргізуге арналған аймақ.

3.8 Сауда-көрме аймағы: Тауарларды қоюға, көрсетуге арналған және пайдаланылатын жабдықпен арнайы жарактандырылған аймақ.

3.9 Терминалдық аймақ: Көлікке арналған тұрақ орындарымен жүк тиеу-түсіру операцияларын жүргізуге арналған аймақ.

3.10 Технологиялық аймақ: Өңдеуге, жууға, қайта өңдеуге, кептіруге, құрғақ тазалауға, сұрыптауға, калибрлеуге, өлшеп-орауға, буып-түюге және (немесе) басқа да осындай операцияларға арналған жабдықпен жарактандырылған аймақ.

4 Жалпы ережелер

4.1 КТО әкімшілік – қойма кешені болып табылады, ол мынадай аймақтардан тұрады:

- 1) терминалды;
- 2) бақылау;
- 3) қойма;
- 4) сауда-көрме;
- 5) технологиялық;
- 6) әкімшілік.

Қажет болған жағдайда КТО мынадай аймақтар орналастырылады:

- 1) кросс-докинг;
- 2) сауда-көрме;
- 3) сауда;
- 4) кедендік бақылау аймағы.

4.2 КТО көтерме және/немесе бөлшек сауданы жүзеге асыру мақсатында азық-түлік тауарларын сақтауға, өңдеуге (сұрыптау, калибрлеу, жуу, буып-түю), өткізуге және таратуға арналған.

4.3 КТО:

- тауарларды өндіруші ұйымдардан немесе көтерме сауда ұйымдарынан (мысалы, елдің басқа өңірлерінде немесе шетелде орналасқан) жеке және (немесе) топтық орамада және өндірушінің таңбасымен алады;

- тапсырыс берушілердің өз немесе тауар өткізу желісі арқылы оларды тапсырыс берушілерге (шағын көтерме және бөлшек сауда кәсіпорындарына) өткізеді/бөледі;

- тауарларды қайта сатпай-ақ өзінің бөлшек сауда желісіне жөнелтуді жүзеге асырады.

КТО, сондай-ақ өндіруші ұйымдардан немесе көтерме сауда ұйымдарынан түсетін

тауарларды сату алдындағы дайындауды (сұрыптау, калибрлеу, жуу, буып-түю) қамтамасыз ете алады.

4.4 Сауда саласындағы КТО өндірістік процестің, логистикалық (қоймалық және көліктік) қызмет көрсетудің, ақпараттық қамтамасыз етудің өзара байланысын іске асыратын және осы процестерді автоматтандыру мен бақылауды жүзеге асыратын буын болып табылады.

КТО желілік компанияның құрылымында тауар ағындарын оңтайландыру орталығы болып табылады-жеткізушілерден келетін тауар массасын және/немесе шикізатты сатуға дайын тауарлар партияларына айналдыру және оларды көлік құралдары арқылы сауда объектілері бойынша бөлу.

4.5 Тауарларды КТО арқылы жеткізу үшін жеткізушілер жасалған шарттарда (келісімшарттарда) белгіленген талаптарды, сондай-ақ жеткізілетін тауарлардың нақты түрлеріне қолданыстағы заңнаманың талаптарын сақтауға тиіс.

5 КТО-ға қойылатын жалпы талаптар

5.1 КТО-да [2], [3], [4], [5], [6], [7], [8], [9], [10], [11], [12], [13] талаптары, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңнамалары сақталуға тиіс.

5.2 КТО кіреберіс жолдармен және кіруге болатындай жабдықталуға, қажетті анықтамалық-ақпараттық көрсеткіштері болуға тиіс.

5.3. КТО аумағы атмосфералық, еріген сулар мен алаңдардың шайындыларынан және нөсер кәрізіне өтетін жолдардан суды ағызуды ескере отырып жоспарлануға тиіс. Жүру жолдары, жаяу жүргінші жолдары, тиеу-түсіру алаңдары асфальтталуға тиіс. ОРЦ аумағы абаттандырылуға және тәуліктің қараңғы уақытында жарықтандырылуға тиіс. СБШ аумағы күнделікті жинаумен таза ұсталуға тиіс. Жылдың жылы мезгілінде аумақты және жасыл желектерді суару күніне кемінде бір рет жүргізілуіне тиіс. Қысқы уақытта аумақтың жүру бөлігін және жаяу жүргіншілер жолын жүйелі түрде қар мен мұздан тазарту қажет.

5.4 КТО-ның дамыған көлік инфрақұрылымы және үлкен жүк автомобильдерінің (ірі габаритті және ауыр салмақты жүктерді тасымалдауды орындайтын көлік құралдарының) тұрағына және маневр жасауына арналған ыңғайлы алаңдары болуға тиіс.

5.5 КТО соңғы күнтізбелік отыз күн ішінде болған оқиғалар туралы бейнеақпаратты қарауды жүзеге асыруға мүмкіндік беретін, тәулік бойғы режимде жұмыс істейтін жасанды жарықтандырумен және бейнебақылау құралдарымен қамтамасыз етілген орындарда тауарларды тексеріп қарауды, оның ішінде көлік құралдары үшін тереңдетілген тексеріп қарауды қамтамасыз етеді [14].

5.6 КТО-ны орналастыруға және үй-жайларына қойылатын талаптар

КТО орналасуының үш негізгі стратегиясы бар:

- өткізу нарықтарына жақын;
- өндіріске жақын;
- аралық орналасуы;
- сауда объектілерін тиімді жабдықтауды қамтамасыз ету үшін.

Тарату орталықтарының үй-жайларының саны, қуаты, орналасуы және құрамы материалдық ағындардың мөлшеріне, кәсіпорынның стратегиясы мен қаржылық жағдайына байланысты.

КТО орналасқан жерін таңдау кезінде келесі факторлар ескеріледі:

- тасымалдау құны;
- жүктерді (тауарларды) қоймалық өңдеу құны;

- жүктердің (тауарлардың) мазмұны);
- тапсырыстарды рәсімдеу және басқару жүйесін ұйымдастыру;
- клиенттерге қызмет көрсету деңгейі;
- ауыл шаруашылығы өнімдері өндірісінің көлемі;
- ауыл шаруашылығы тауарын өндірушілерге және өткізу нарықтарына аумақтық

жақындығы;

- тиісті инфрақұрылымның (сақтау, өңдеу, сауда) тапшылығы;
- тауар ағындарының бағыттары..

Барлық КТО-да тиеу-түсіру алаңдары немесе көлік құралдарын түсіруге арналған пандустар болуға тиіс.

5.7 Жобалау шешімдері және ғимараттар мен құрылыстардың конструктивтік элементтері, пайдаланылатын инженерлік-техникалық жабдықтар [13]-ке сәйкес келуге тиіс.

5.8 КТО жобалау, орналасу орнын таңдау, салу және пайдалану кезінде:

- орналасу орнына және іргелес аумаққа, жоспарлау және конструктивтік шешімдерге;

- үй-жайларды орналастыруға және құрамына;

- сумен жабдықтауды, кәрізді, жылытуды, желдетуді, ауаны баптауды, газбен жабдықтауды, электрмен жабдықтауды, байланысты, ақпараттандыруды, диспетчерлендіруді, қоқысты жоюды қоса алғанда, инженерлік-техникалық қамтамасыз ету жүйесіне;

- өрт және күзет сигнализацияларына белгіленген талаптар сақталуға тиіс.

5.9 Тарату орталықтары жеке тұрған тұрғын емес ғимараттардың жер үсті қабаттарында орналасуы мүмкін.

5.9.1 КТО үй-жайлары мыналарды қамтиды:

- кросс-докинг (мұнда тауарлар мен жүктерді ұзақ мерзімді сақтау аймағында орналастырусыз қойма арқылы тікелей қабылдау және жөнелту процесі жүзеге асырылады);

- тауарларды қабылдау және сәйкестендіру аймақтары бар қойма үй-жайлары;

- тоңазытқыш камералар;

- бондовый қойма (кеден қоймасы сақтауға арналған);

- телефон байланыс орталығы (колл-орталық);

- қайтарылатын көлік ыдыстарын жууға және санитарлық өңдеуге және ыдыстар мен буып-түю материалдарын сақтауға арналған үй-жайлар;

- қалдықтарды сақтауға және кәдеге жаратуға арналған үй-жайлар (бөлімшелер) ;

- көлік дәліздері;

- персоналға арналған әкімшілік және тұрмыстық үй-жайлар;

- тауарларды тиеу (түсіру) үшін қолданылатын, пайдаланылатын көлік құралдарының габариттеріне сәйкес келетін биіктігі бар тиеу (жүк) платформасы;

- басқа да техникалық және қосалқы үй-жайлар.

5.9.2 КТО үй-жайларының құрамына өзге де үй-жайлар, оның ішінде тиісті жағдайлар болған кезде тауарларды сатуға дайындауға арналған (бөлшектеп өлшеп салу, буып-түю және т.б.) үй-жайлар енгізілуі мүмкін.

5.10 КТО инженерлік жүйелермен және жабдықтармен, соның ішінде жасанды және апаттық жарықтандырумен, ыстық және суық сумен жабдықтаумен, канализациялық, жылыту, желдету жүйелерімен, телефон байланысымен, өрт дабылы жүйесімен және автоматты өрт сөндіру жүйесімен, күзет дабылы және бейнебақылау жүйесімен жабдыкталуға тиіс.

Үй-жайлардың температурасы, ылғалдылығы және жарықтандырылуы әр жұмыс орнында қызметкерлердің денсаулығы мен жұмыс қабілеттілігін қамтамасыз ететін [15] нормаларға сәйкес келуге тиіс.

5.11 Азық-түлік тауарларын (тамақ өнімдерін) сақтау және өткізу кезінде [2], [4], сондай-ақ азық-түлік сауда кәсіпорындарына қойылатын санитарлық-эпидемиологиялық ережелер мен нормативтер [16] талаптары сақталуға тиіс.

КТО тауарларды сақтау және өткізу үй-жайларындағы олардың түрлеріне сәйкес келетін температура мен ылғалдылықтың реттелетін режимдерін қамтамасыз етуге тиіс.

5.12 Сауда-технологиялық, тоңазытқыш және өзге де қойма жабдықтары (стеллаждық, көтергіш-көліктік) қауіпсіздіктің жалпы талаптарына сәйкес болуға және қауіпсіздік техникасы мен дайындаушылардың пайдалану құжаттамасының талаптарына сәйкес пайдаланылуға тиіс.

5.13 КТО-ның жеке үй-жайлары мен бөлімшелерінің алаңын КТО әкімшілігі дербес белгілейді.

Қойма үй-жайларындағы жабдықтар арасындағы өту жолдарының ені қолданылатын механикаландыру құралдарын ескере отырып, тауарлардың еркін өтуін қамтамасыз етуге тиіс. КТО-дағы негізгі эвакуациялық өту жолдарының ені персоналдың болу және эвакуациялау қауіпсіздігін қамтамасыз етуге тиіс.

5.43 Қоймалық технологиялық процестер мен персоналдың жұмыс орындарын ұйымдастыру КТО құрамына кіретін бөлімшелерде еңбекті қорғау ережелеріне сәйкес болуға тиіс.

5.15 КТО-да қойма сауда-технологиялық процестерін ұйымдастыруға қойылатын талаптар

КТО-дағы сауда-технологиялық процесс мыналарды қамтиды:

- тауарларды әкелу (түсу), қабылдау, қызмет көрсетуге дайындық;
- тауарларды тасымалдау, қоймаға жинау және сақтау;
- тауарларды сұрыптау, бөліп өлшеп салу, буып-түю (қажет болған жағдайда);
- тапсырыс бойынша тауарларды іріктеу және жинақтау;
- тапсырыс бойынша тауарларды тасымалдау және жеткізу.

6 КТО ұсынатын қызметтер тізімі

6.1 КТО келесі қызметтерді көрсете алады:

- тарату орталығында өнім берушінің тауарларын түсіру мен сұрыптауды қоса алғанда, өнім берушінің тауарларын операциялық өңдеу жөніндегі қызметтер;
- өнім берушілердің тауарларын орналастыру, сақтау және қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі қызметтер;
- өнім берушіден тауарлар мен орамдардың сапасын тауарлық сараптау жөніндегі қызметтер;
- сауда ұйымы қызметкерлерінің немесе өзге де уәкілетті тұлғалардың тауар жеткізушілері мен орауыштарының жасырын кемшіліктерін анықтау жөніндегі қызметтер;
- жеткізушілердің тауарларын іріктеу және жинақтау бойынша қызметтер және оларды сауда объектілеріне жеткізу;
- тауарларды өлшеп-орау жөніндегі қызметтер;
- тауарларды стикерлеу бойынша қызметтер, с.і. штрихкодтау;
- жекелеген сауда кәсіпорындары арасында тауарларды онтайлы бөлу жөніндегі қызметтер және оларды сауда ұйымы өкілдерінің жеткізуі;

ҚР СТ 3673-2020

- КТО-дағы және желінің сауда объектілеріндегі тауарлардың қозғалысы туралы ақпаратты қоса алғанда, КТО-дағы тауарлардың тауарлық қорларының деңгейі мен ассортиментін оңтайландыру үшін қажетті ақпаратты ұсыну;

- жүктерді кедендік ресімдеу;
- жүктерді (тауарларды) сертификаттау және декларациялау;
- тауарларды ветеринарлық сүйемелдеу бойынша қызметтер;
- талап етілетін қоймалық және өзге де жұмыстарды орындау үшін персоналды ұсыну бойынша қызметтер.

6.2 КТО қызметтері:

- қауіпсіздік,
- эргономикалық;
- санитарлық-эпидемиологиялық салауаттылық;
- икемділік;
- ақпараттылық жалпы талаптарға сай болуға тиіс.

Ескертпе – Қосымша қызметтер негізгі қызмет құрамында да, жеке де ақылы негізде көрсетілуі мүмкін.

7 Қауіпсіздік талаптары

7.1 КТО жұмыс істеген кезде персоналдың өмірі мен денсаулығының қауіпсіздігі және сақталатын тауарлардың қауіпсіздігі мен сақталуы қамтамасыз етілуге тиіс. Қарапайым жағдайларда да, төтенше жағдайларда да жұмысшылардың өмірі мен денсаулығына қауіп деңгейі минималды болуы керек.

7.2 КТО жұмыс істеу кезіндегі қауіп-қатер факторларына:

- қызметкерлердің жарақат алу қаупі;
- өрт қауіпсіздігінің белгіленген талаптарын сақтамау;
- белгіленген санитариялық-эпидемиологиялық қауіпсіздік талаптарын сақтамау жатады.

7.3 КТО-да санитариялық-гигиеналық қарсы-эпидемиологиялық ережелер мен нормалар, оның ішінде:

- іргелес аумақты және ортақ пайдалану орындарын күтіп ұстау;
- КТО негізгі функционалдық және басқа да үй-жайларын, оның ішінде тоңазытқыш камераларын, жабдықтар мен мүкәммалды санитариялық өңдеу;
- санитарлық тораптар мен тұрмыстық үй-жайларды жинау және өңдеу;
- жинау мүкәммалын ұстау және өңдеу;
- дезинсекциялық және дератизациялық іс-шаралар сақталуға тиіс.

Санитариялық өңдеу мен жинау мерзімділігі санитариялық ережелердің талаптарын ескере отырып белгіленеді.

7.4 Өрт қауіпсіздігінің талаптары

КТО ғимараты [17]-де белгіленген өрт қауіпсіздігі талаптарына сай болуы керек.

КТО-да апаттық шығулар, апаттық жағдайдағы іс-қимылдар туралы нұсқаулықтар, құлақтандыру жүйелері мен өрттен қорғау құралдары, сондай-ақ қалыпты және төтенше жағдайларда персоналдың еркін бағдарлануын қамтамасыз ететін жақсы көрінетін ақпараттық көрсеткіштер көзделуге тиіс.

8 Қоршаған ортаны қорғау талаптары

КТО ғимараттарын, құрылымдары мен құрылыстарын салу қоршаған ортаны қорғау талаптарын сақтай отырып, бекітілген жобалар бойынша жүзеге асырылуға тиіс.

КТО жобалау кезінде объектінің қоршаған ортаға әсерінің қысқа және ұзақ мерзімді экологиялық салдарлары барынша азайтылуға тиіс.

Қоршаған ортаны қорғау және табиғи ресурстарды ұтымды пайдалану жөніндегі іс-шаралар құрылысты ұйымдастыру жобаларында (ҚҰЖ), жұмыс жүргізу жобаларында (ӨЖЖ), сондай-ақ технологиялық регламенттерде (технологиялық карталарда және т.б.) көзделеді.

КТО қоршаған ортаны қорғау талаптарын сақтауды қамтамасыз ететін қалдықтарды залалсыздандыру мен қауіпсіз орналастырудың техникалық құралдарымен және технологияларымен жабдықталуға тиіс.

9 КТО персоналына қойылатын талаптар

9.1 КТО еңбекті қорғау және қауіпсіздік талаптары бойынша даярлықтан өткен тиісті кәсіби дағдылары мен біліктілігі бар персоналмен жасақталуға тиіс. КТО персоналының еңбек функцияларын орындау үшін қажетті, орындайтын лауазымдық міндеттеріне сәйкес келетін дайындық деңгейі болуға тиіс.

9.2 КТО құрамына кіретін барлық бөлімшелердің қойма және қосалқы үй-жайларында азық-түлік тауарларымен (тамақ өнімдерімен) жұмыс істейтін КТО персоналы медициналық тексеруден, гигиеналық дайындықтан өтуге және жеке гигиена ережелерін сақтауға тиіс.

9.3 КТО құрамына кіретін барлық бөлімшелердің персоналы төтенше жағдайларда іс-қимыл жасауға дайын болуға тиіс.

9.4 Электр қондырғыларында жұмыстарды орындау үшін қабылданатын қызметкерлердің жұмыс сипатына сәйкес келетін кәсіби даярлығы болуға тиіс. Кәсіптік даярлығы болмаған жағдайда қызметкерлер персоналды даярлаудың мамандандырылған орталықтарында (оқу комбинаттарында, оқу-жаттығу орталықтарында және т.б.) оқудан (өз бетінше жұмыс істеуге рұқсат бергенге дейін) өтуге тиіс.

9.5 Персоналды кәсіби даярлау, оның біліктілігін арттыру, білімін тексеру және нұсқаулықтар еңбекті қорғауды ұйымдастыру және персоналдың қауіпсіз жұмысы жөніндегі нормативтік құқықтық актілердің талаптарына сәйкес жүргізілуіне тиіс.

9.6 Қызметкерлердің денсаулық жағдайын тексеруді оларды жұмысқа қабылдағанға дейін, сондай-ақ Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау саласындағы заңнамасына сәйкес мерзімді түрде жүргізген жөн.

9.7 Электр техникалық персонал өздік жұмысқа жіберілгенге дейін зардап шегушіні электр тогының әрекетінен босату, жазатайым оқиғалар кезінде дәрігерге дейінгі алғашқы көмек көрсету тәсілдеріне оқытылуға тиіс.

9.8 Электр қондырғыларына қызмет көрсететін қызметкерлер тиісті лауазымға немесе кәсіпке қойылатын талаптар шегінде электр қондырғыларын қауіпсіз пайдалану ережелерін және басқа да нормативтік және техникалық құжаттарды (техникалық пайдалану, өрт қауіпсіздігі, қорғаныс құралдарын пайдалану, электр қондырғыларын орнату жөніндегі ережелер мен нұсқаулықтарды) білуіне тексеруден өтуі, электр қауіпсіздігі бойынша берілген топты көрсете отырып, куәлік алуға тиіс. Қызметкерлер электр қондырғыларын қауіпсіз пайдалану ережелерін, еңбекті қорғау жөніндегі нұсқаулықтарды, нұсқаулық беру кезінде алынған нұсқауларды сақтауға міндетті.

9.9 Арнайы жұмыстарды жүргізуге құқығы бар қызметкерлердің бұл туралы еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау жөніндегі білімді, ережелерді, нормалар мен

ҚР СТ 3673-2020

нұсқаулықтарды тексеру жөніндегі куәлікке жазбасы болуы тиіс [18]. Қызметкердің білімін тексергеннен кейін куәлікте көрсетілетін арнайы жұмыстарға мыналар жатады:

- жоғары өлмелеу работы;

- ток өткізгіш бөліктердегі кернеудегі жұмыстар, соның ішінде оқшаулағыштарды тазалау, жуу және ауыстыру, сымдарды жөндеу, оқшаулағыштар мен жалғағыш қысқыштарды өлшеу штангасымен бақылау, арқандарды майлау;

- жабдықты жоғары кернеумен сынау (мегаомметрмен жұмыс істеуден басқа).

Арнайы жұмыстардың тізбесі жергілікті жағдайларды ескере отырып, әкімшіліктің нұсқауы бойынша толықтырылуы мүмкін.

Тағылымдамадан өтетін қызметкер тәжірибелі қызметкердің өкімімен бекітілуі керек.

Өз бетінше жұмыс істеуге рұқсат беру де ұйым басшысының тиісті бұйрығымен ресімделуі керек.

9.10. Электр қондырғыларын қауіпсіз пайдалану ережелерінің бұзылуын жою шараларын қабылдай алмайтын әрбір қызметкер жоғары тұрған басшыға электр қондырғыларының, машиналардың, механизмдердің, құрылғылардың, құралдардың, адамдарға қауіп төндіретін қорғау құралдарының барлық байқалған бұзушылықтары мен ақаулары туралы дереу хабарлауға тиіс.

Библиография

[1] «Сауда қызметін реттеу туралы» Қазақстан Республикасының 2004 жылғы 12 сәуірдегі № 544-ІІ Заңы.

[2] КО ТР 021/2011 «Тамақ өнімдерінің қауіпсіздігі туралы» Кеден одағының техникалық регламенті (Кеден одағы Комиссиясының 2011 жылғы 9 желтоқсандағы № 880 шешімімен бекітілген).

[3] «Жемістер мен көкөністерден алынатын шырын өнімдеріне техникалық регламент» Кеден одағының техникалық регламенті (КО ТР 023/2011) (Кеден одағы Комиссиясының 2011 жылғы 9 желтоқсандағы № 882 шешімімен бекітілген).

[4] КО ТР 005/2011 «Қаптаманың қауіпсіздігі туралы» Кеден одағының техникалық регламенті (Кеден одағы Комиссиясының 2011 жылғы 16 тамыздағы № 769 шешімімен бекітілген).

[5] КО ТР 015/2011 «Астық қауіпсіздігі туралы» Кеден одағының техникалық регламенті (Кеден одағы Комиссиясының 2011 жылғы 9 желтоқсандағы № 874 шешімімен бекітілген).

[6] «Май өнімдеріне техникалық регламент» Кеден одағының техникалық регламенті (КО ТР 024/2011) (Кеден одағы Комиссиясының 2011 жылғы 9 желтоқсандағы № 883 шешімімен бекітілген).

[7] «Мамандандырылған тамақ өнімдерінің, оның ішінде диеталық емдік және диеталық алдын алу тағамының жекелеген түрлерінің қауіпсіздігі туралы» Кеден одағының техникалық регламенті (КО ТР 027/2012) (Еуразиялық экономикалық комиссия кеңесінің 2012 жылғы 15 маусымдағы № 34 шешімімен бекітілген).

[8] «Тағамдық қоспалардың, хош иістендіргіштердің және технологиялық көмекші құралдардың қауіпсіздік талаптары» Кеден одағының техникалық регламенті (КО ТР 029/2012) (Еуразиялық экономикалық комиссия кеңесінің 2012 жылғы 20 шілдедегі № 58 шешімімен бекітілген).

[9] «Сүт және сүт өнімдерінің қауіпсіздігі туралы» Кеден одағының техникалық регламенті (КО ТР 033/2013) (Еуразиялық экономикалық комиссия кеңесінің 2013 жылғы 9 қазандағы N 67 шешімімен қабылданған).

[10] «Ет және ет өнімдерінің қауіпсіздігі туралы» Кеден одағының техникалық регламенті (КО ТР 034/2013) (Еуразиялық экономикалық комиссия кеңесінің 2013 жылғы 9 қазандағы N 68 шешімімен қабылданған).

[11] «Балық және балық өнімдерінің қауіпсіздігі туралы» Еуразиялық экономикалық одақтың техникалық регламенті (ЕАЭО ТР 040/2016) (Еуразиялық экономикалық комиссия кеңесінің 2016 жылғы 18 қазандағы N 162 шешімімен қабылданған).

[12] «Табиғи минералды суды қоса алғанда, қапталған ауыз судың қауіпсіздігі туралы» Еуразиялық экономикалық одақтың техникалық регламенті (ЕАЭО ТР 044/2017) (Еуразиялық экономикалық комиссия Кеңесінің 2017 жылғы 23 маусымдағы N 45 шешімімен қабылданған).

[13] «Қазақстан Республикасындағы сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы» Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 16 шілдедегі № 242 Заңы.

[14] Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрінің 2020 жылғы 14 қазандағы № 222-НҚ бұйрығымен бекітілген Көтерме-тарату орталықтарына қойылатын талаптар. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2020 жылы 20 қазанда № 21456 болып тіркелді.

[15] «Өндірістік мақсаттағы ғимараттар мен құрылыстарға қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар» санитариялық қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2015 жылғы 28 ақпандағы № 174 бұйрығы.

ҚР СТ 3673-2020

[16] «Тамақ өнімдерінің көтерме және бөлшек сауда объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар» санитариялық қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2017 жылғы 31 мамырдағы № 358 бұйрығы.

[17] «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламентін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрінің 2017 жылғы 23 маусымдағы № 439 бұйрығы.

[18] «Қызметкерлерді, басшыларды және еңбек қауіпсіздігі мен еңбекті қорғауды қамтамасыз етуге жауапты адамдарды еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау мәселелері бойынша оқытуды, оларға нұсқама беруді және білімдерін тексеруді жүргізу қағидалары мен мерзімдерін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрінің 2015 жылғы 25 желтоқсандағы № 1019 бұйрығы.

МСЖ 01.020

Түйін сөздер: сауда қызметтері, көтерме-тарату орталығы, жалпы талаптар, персонал



НАЦИОНАЛЬНЫЙ СТАНДАРТ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

Услуги торговли

ОПТОВО-РАСПРЕДЕЛИТЕЛЬНЫЙ ЦЕНТР

Общие требования

СТ РК 3673-2020

Издание официальное

**Комитет технического регулирования и метрологии
Министерства торговли и интеграции Республики Казахстан
(Госстандарт)**

Нур-Султан

Предисловие

1 РАЗРАБОТАН И ВНЕСЕН ТОО «Фирма Торговая палата»

2 УТВЕРЖДЕН И ВВЕДЕН В ДЕЙСТВИЕ Приказом Председателя Комитета технического регулирования и метрологии Министерства торговли и интеграции Республики Казахстан № 445-од от 15 декабря 2020 года

3 Настоящий стандарт разработан с учетом требований ГОСТ Р 57855-2017 «Услуги торговли. Распределительный центр. Общие требования».

4 В настоящем стандарте реализованы нормы Закона Республики Казахстан «О регулировании торговой деятельности» от 12 апреля 2004 года № 544-ІІ.

5 ВВЕДЕН ВПЕРВЫЕ

Информация об изменениях к настоящему стандарту публикуется в ежегодно издаваемом информационном каталоге «Документы по стандартизации», а текст изменений и поправок – в периодических информационных указателях «Национальные стандарты». В случае пересмотра (замены) или отмены настоящего стандарта соответствующее уведомление будет опубликовано в периодическом информационном указателе «Национальные стандарты»

Настоящий стандарт не может быть полностью или частично воспроизведен, тиражирован и распространен в качестве официального издания без разрешения Комитета технического регулирования и метрологии Министерства торговли и интеграции Республики Казахстан

Услуги торговли

ОПТОВО-РАСПРЕДЕЛИТЕЛЬНЫЙ ЦЕНТР

Общие требования

Дата введения 2021-07-01

1 Область применения

Настоящий стандарт устанавливает общие требования к оптово-распределительным центрам в сфере торговли.

Настоящий стандарт распространяется на оптово-распределительные центры, принадлежащие торговым организациям независимо от их организационно-правовой формы и индивидуальным предпринимателям.

2 Нормативные ссылки

Для применения настоящего стандарта необходимы следующие ссылочные документы по стандартизации:

СТ РК 1753-2008 Торговля. Термины и определения.

СТ РК 1756-2020 Услуги торговли. Общие требования.

Примечание – При пользовании настоящим стандартом целесообразно проверить действие ссылочных стандартов и классификаторов по периодически издаваемому информационному указателю «Документы по стандартизации» по состоянию на текущий год и соответствующим периодически издаваемым информационным каталогам, опубликованным в текущем году. Если ссылочный документ заменен (изменен), то при пользовании настоящим стандартом следует руководствоваться замененным (измененным) документом. Если ссылочный документ отменен без замены, то положение, в котором дана ссылка на него, применяется в части, не затрагивающей эту ссылку.

3 Термины и определения

В настоящем стандарте применяются (используются) термины по [1], СТ РК 1753 и СТ РК 1756, а также следующий термин с соответствующим определением:

3.1 Оптово-распределительный центр; ОРЦ: Многофункциональный инфраструктурный торгово-логистический комплекс, состоящий из складских помещений, павильонов и других помещений со специальным оборудованием, предназначенных для выполнения закупочных, подготовительных, распределительных и иных операций с продовольственными товарами для их последующей оптовой торговли на внутреннем и внешнем рынках.

Примечание — Взято из [1].

3.2 Административная зона: Зона, где расположен комплекс административных зданий и (или) помещений, в которых размещаются администрация ОРЦ, объекты

обслуживания (пункты питания, отделения банков, банковские терминалы), помещения для размещения серверных узлов связи ОРЦ, органы осуществляющие ветеринарно-санитарный, карантинный, фитосанитарный, санитарно-эпидемиологический контроль, офисы торговых и логистических компаний.

3.3 Контрольная зона: Зона, оснащенная оборудованием и предназначенная для проведения ветеринарно-санитарного и фитосанитарного контроля, санитарно-эпидемиологического и иных видов контроля в соответствии с законодательством Республики Казахстан.

3.4 Зона таможенного контроля: Зона, в пределах которой осуществляется таможенный контроль.

3.5 Кросс-докинг: Зона приемки и отгрузки товаров и грузов, без размещения их в складской зоне.

3.6 Складская зона: Зона, где расположены складские помещения, оборудованные для хранения продовольственных товаров.

3.7 Торговая зона: Зона, предназначенная для оптовой торговли продовольственными товарами и продуктами ее переработки, а также обслуживания покупателей и заключения договоров и проведения оплаты.

3.8 Торгово-выставочная зона: Зона, специально оснащенная оборудованием, предназначенным и используемым для выкладки, демонстрации товаров;

3.9 Терминальная зона: Зона, предназначенная для проведения разгрузочно-погрузочных операций с парковочными местами для транспорта.

3.10 Технологическая зона: Зона, оснащенная оборудованием для подработки, мойки, переработки, сушки, сухой чистки, сортировки, калибровки, фасовки, упаковки и (или) других подобных операций.

4 Общие положения

4.1 ОРЦ представляет собой административно-складской комплекс, который состоит из следующих зон:

- 1) терминальная;
- 2) контрольная;
- 3) складская;
- 4) торгово-выставочная;
- 5) технологическая;
- 6) административная.

При необходимости в ОРЦ размещаются следующие зоны:

- 1) кросс-докинг;
- 2) торгово-выставочная;
- 3) торговая;
- 4) зона таможенного контроля.

4.2 ОРЦ предназначен для хранения, подработки (сортировка, калибровка, мойка, упаковка), реализации и распределения продовольственных товаров в целях осуществления оптовой и/или розничной торговли.

4.3 ОРЦ:

- получает товары от организаций-производителей или от организаций оптовой торговли (например, находящихся в других регионах страны или за рубежом) в индивидуальной и (или) групповой упаковке и с маркировкой производителя;

- реализует/распределяет их заказчикам (предприятиям мелкооптовой и розничной торговли) через свою или товаропроводящую сеть заказчиков;

- осуществляет отгрузку товаров в собственную розничную торговую сеть без перепродажи.

ОРЦ, также может обеспечивать предпродажную подготовку товаров (сортировка, калибровка, мойка, упаковка), поступающих от организаций-производителей или от организаций оптовой торговли.

4.4 ОРЦ в сфере торговли является звеном, реализующим взаимосвязь производственного процесса, логистического (складского и транспортного) обслуживания, информационного обеспечения и осуществляющим автоматизацию и контроль этих процессов.

ОРЦ является в структуре сетевой компании центром по рационализации товарных потоков – преобразованию поступающей от поставщиков товарной массы и/или сырья в готовые к реализации партии товаров и их распределение по торговым объектам посредством транспортных средств.

4.5 Поставщики для поставок товаров через ОРЦ должны соблюдать условия, установленные заключенными договорами (контрактами), а также требования действующего законодательства на конкретные виды поставляемых товаров.

5 Общие требования к ОРЦ

5.1 В ОРЦ должны соблюдаться требования [2], [3], [4], [5], [6], [7], [8], [9], [10], [11], [12], [13] а также законодательства Республики Казахстан.

5.2 ОРЦ должен быть оснащен подъездными путями и доступами к входу, иметь необходимые справочно-информационные указатели.

5.3 Территория ОРЦ должна быть спланирована с учетом отвода атмосферных, талых вод и вод от смыва площадок и проездов в ливневую канализацию. Проезжие пути, пешеходные дорожки, погрузочно-разгрузочные площадки должны быть заасфальтированы. Территория ОРЦ должна быть благоустроена и освещена в темное время суток. Территория ОРЦ должна содержаться в чистоте с ежедневной уборкой. В теплое время года должен проводиться полив территории и зеленых насаждений не реже одного раза в день. В зимнее время проезжую часть территории и пешеходные дорожки следует систематически очищать от снега и льда.

5.4 ОРЦ должен иметь развитую транспортную инфраструктуру и удобные площадки для отстоя и маневрирования большегрузных автомобилей (транспортных средств, выполняющих перевозки крупногабаритных и тяжеловесных грузов).

5.5 ОРЦ обеспечивает досмотр товаров, в том числе углубленный досмотр для транспортных средств, в местах, обеспеченных искусственным освещением и средствами видеонаблюдения, функционирующими в круглосуточном режиме, позволяющими осуществлять просмотр видеoinформации о происшедших событиях в течение последних тридцати календарных дней [14].

5.6 Требования к размещению и помещениям ОРЦ

Различают три принципиальных стратегии расположения ОРЦ:

- вблизи от рынков сбыта;
- вблизи от производства;
- промежуточное расположение;
- для обеспечения рационального снабжения торговых объектов.

Количество, мощности, расположение и состав помещений распределительных центров зависят от размеров материальных потоков, стратегии и финансового состояния предприятия.

При выборе места расположения ОРЦ учитывают следующие факторы:

- стоимость транспортировки;
- стоимость складской переработки грузов (товаров);
- содержание грузов (товаров);
- оформление заказов и организация системы управления;
- уровень обслуживания клиентов;
- объемы производства сельхозпродукции;
- территориальная близость к сельхозтоваропроизводителям и рынкам сбыта;
- имеющийся дефицит соответствующей инфраструктуры (хранения, подработки, торговли);
- маршруты товаропотоков.

Все ОРЦ должны иметь погрузочно-разгрузочные площадки или пандусы для разгрузки транспортных средств

5.7 Планировочные решения и конструктивные элементы зданий и строений ОРЦ, используемое инженерно-техническое оборудование должны соответствовать [13].

5.8 При проектировании, выборе места расположения, строительстве и эксплуатации ОРЦ должны соблюдаться установленные требования:

- к месту расположения и прилегающей территории, планировочному и конструктивному решениям;
- к размещению и составу помещений;
- к системе инженерно-технического обеспечения, включая водоснабжение, канализацию, отопление, вентиляцию, кондиционирование воздуха, газоснабжение, электроснабжение, связь, информатизацию, диспетчеризацию, мусороудаление;
- к пожарной и охранной сигнализациям.

5.9 Распределительные центры могут быть размещены в надземных этажах отдельно стоящих нежилых зданий.

5.9.1 Помещения ОРЦ включают:

- кросс-докинг (где осуществляется процесс приемки и отгрузки товаров и грузов через склад напрямую, без размещения в зоне долговременного хранения);
- складские помещения с зонами приемки и идентификации товаров;
- холодильные камеры;
- бондовый склад (таможенный склад для хранения нерастаможенных товаров);
- центр телефонной связи (колл-центр);
- помещения для мойки и санитарной обработки возвратной транспортной тары и хранения тары и упаковочных материалов;
- помещения (отделения) для хранения и утилизации отходов;
- транспортные коридоры;
- административные и бытовые помещения для персонала;
- загрузочная (грузовая) платформа с высотой, соответствующей габаритам используемых транспортных средств, применяемых для загрузки (отгрузки) товаров;
- другие технические и подсобные помещения.

5.9.2 В состав помещений ОРЦ могут быть включены иные помещения, в том числе предназначенные для подготовки товаров к реализации (фасовка, упаковка и пр.) при наличии соответствующих условий.

5.10 ОРЦ должны быть оснащены инженерными системами и оборудованием, в том числе быть оснащены искусственным и аварийным освещением, горячим и холодным водоснабжением, канализационной, отопительной, вентиляционной системами, телефонной связью, системой пожарной сигнализации и автоматической системой пожаротушения, системой охранной сигнализации и видеонаблюдения.

Температура, влажность и освещенность помещений должны соответствовать нормам [15], обеспечивающим сохранение здоровья и работоспособность персонала на каждом рабочем месте.

5.11 При хранении и реализации продовольственных товаров должны соблюдаться требования [2], [4], а также санитарно-эпидемиологические правила и нормативы к предприятиям продовольственной торговли [16].

ОРЦ должны обеспечивать регулируемые режимы температуры и влажности в помещениях хранения и реализации товаров, соответствующие их видам.

5.13 Торгово-технологическое, холодильное и иное складское оборудование (стеллажное, подъемно-транспортное) должно соответствовать общим требованиям безопасности и использоваться в соответствии с требованиями техники безопасности и эксплуатационной документации изготовителей.

5.13 Площади отдельных помещений и подразделений ОРЦ устанавливает самостоятельно администрация ОРЦ.

Ширина проходов между оборудованием в складских помещениях должна обеспечивать свободное перемещение товаров с учетом применяемых средств механизации. Ширина основных эвакуационных проходов в ОРЦ должна обеспечивать безопасность пребывания и эвакуации персонала.

5.14 Организация складских технологических процессов и рабочих мест персонала должна соответствовать правилам охраны труда в подразделениях, входящих в состав ОРЦ.

5.15 Требования к организации складских торгово-технологических процессов в ОРЦ

Торгово-технологический процесс в ОРЦ включает в себя:

- завоз (поступление), приемку товаров, подготовку к оказанию услуги;
- транспортирование, складирование и хранение товаров;
- сортировку, фасовку, упаковку товаров (при необходимости);
- подбор и комплектацию товаров по заказам;
- транспортирование и доставку товаров по заказам.

6 Перечень предоставляемых услуг ОРЦ

6.1 ОРЦ могут оказываться следующие услуги:

- услуги по операционной обработке товаров поставщика, включая разгрузку и сортировку товаров поставщика в распределительном центре;
- услуги по размещению, хранению и обеспечению безопасности товаров поставщиков;
- услуги по товарной экспертизе качества товаров и упаковки от поставщика;
- услуги по выявлению скрытых недостатков товаров и упаковки поставщиков сотрудниками торговой организации или прочих уполномоченных лиц;
- услуги по подбору и комплектации товаров поставщиков и доставка их в торговые объекты;
- услуги по расфасовке товаров;
- услуги по стикерованию товаров, в т. ч. штрихкодированию;
- услуги по оптимальному распределению товаров между отдельными торговыми предприятиями и их доставка представителями торговой организации;

- предоставление информации, необходимой для оптимизации уровня и ассортимента товарных запасов товаров в ОРЦ, включая информацию о движении товара в ОРЦ и в торговых объектах сети;

- таможенное оформление грузов;

- сертификация и декларирование грузов (товаров);

- услуги по ветеринарному сопровождению товаров;

- услуги по предоставлению персонала для выполнения требуемых складских и прочих работ;

- услуги по фитосанитарному сопровождению товаров.

6.2 Услуги ОРЦ должны отвечать общим требованиям:

- безопасности,

- эргономичности;

- санитарно-эпидемиологического благополучия;

- гибкости;

- информативности.

Примечание — Дополнительные услуги могут оказываться на возмездной основе как в составе основной услуги, так и отдельно.

7 Требования безопасности

7.1 При функционировании ОРЦ должны быть обеспечены безопасность жизни и здоровья персонала и безопасность и сохранность хранимых товаров. Уровень риска для жизни и здоровья работников как в обычных условиях, так и в экстремальных ситуациях должен быть минимальным.

7.2 К факторам риска при функционировании ОРЦ относят:

- травмоопасность работников;

- несоблюдение установленных требований пожарной безопасности;

- несоблюдение установленных санитарно-эпидемиологических требований безопасности.

7.3 В ОРЦ должны соблюдаться санитарно-гигиенические противо-эпидемиологические правила и нормы, в том числе:

- содержание прилегающей территории и мест общего пользования;

- санитарная обработка основных функциональных и других помещений ОРЦ, в том числе холодильных камер, оборудования и инвентаря;

- уборка и обработка санузлов и бытовых помещений;

- содержание и обработка уборочного инвентаря;

- дезинсекционные и дератизационные мероприятия.

Периодичность санитарной обработки и уборки устанавливается с учетом требований санитарных правил.

7.4 Требования пожарной безопасности

Здание ОРЦ должно соответствовать требованиям пожарной безопасности, установленным в [17].

В ОРЦ должны быть предусмотрены аварийные выходы, инструкции о действиях в аварийной ситуации, системы оповещения и средства защиты от пожара, а также хорошо заметные информационные указатели, обеспечивающие свободную ориентацию персонала как в обычных, так и в чрезвычайных ситуациях.

8 Требования охраны окружающей среды

Строительство зданий, строений и сооружений ОРЦ должно осуществляться по утвержденным проектам с соблюдением требований охраны окружающей среды.

При проектировании ОРЦ должны быть минимизированы кратко- и долгосрочные экологические последствия воздействия объекта на окружающую среду.

Мероприятия по охране окружающей среды и рациональному использованию природных ресурсов предусматривают в проектах организации строительства (ПОС), проектах производства работ (ПНР), а также в технологических регламентах (технологических картах и т. п.).

ОРЦ должен быть оснащен техническими средствами и технологиями обезвреживания и безопасного размещения отходов, обеспечивающими соблюдение требований охраны окружающей среды.

9 Требования к персоналу ОРЦ

9.1 ОРЦ должен быть укомплектован персоналом с соответствующими профессиональными навыками и умениями, прошедшим подготовку по охране труда и требованиям безопасности. Персонал ОРЦ должен иметь необходимый для выполнения трудовых функций уровень подготовки, соответствующий выполняемым должностным обязанностям.

9.2 Персонал ОРЦ, работающий с продовольственными товарами в складских и вспомогательных помещениях всех подразделений, входящих в состав ОРЦ, должен проходить медицинские осмотры, гигиеническую подготовку и соблюдать правила личной гигиены.

9.3 Персонал всех подразделений, входящих в состав ОРЦ, должен быть подготовлен к действиям в чрезвычайных обстоятельствах.

9.4 Работники, принимаемые для выполнения работ в электроустановках, должны иметь профессиональную подготовку, соответствующую характеру работы. При отсутствии профессиональной подготовки работники должны пройти обучение (до допуска к самостоятельной работе) в специализированных центрах подготовки персонала (учебных комбинатах, учебно-тренировочных центрах и т. п.).

9.5 Профессиональная подготовка персонала, повышение его квалификации, проверка знаний и инструктажи должны проводиться в соответствии с требованиями нормативных правовых актов по организации охраны труда и безопасной работе персонала.

9.6 Проверку состояния здоровья работников следует проводить до приема их на работу, а также периодически, в соответствии с законодательством Республики Казахстан в области здравоохранения.

9.7 Электротехнический персонал до допуска к самостоятельной работе должен быть обучен приемам освобождения пострадавшего от действия электрического тока, оказания первой доврачебной помощи при несчастных случаях.

9.8 Работники, обслуживающие электроустановки, должны пройти проверку знаний правил безопасной эксплуатации электроустановок и других нормативных и технических документов (правил и инструкций по технической эксплуатации, пожарной безопасности, пользованию защитными средствами, устройству электроустановок) в пределах требований, предъявляемых к соответствующей должности или профессии, получить удостоверение с указанием присвоенной группы по электробезопасности. Работники обязаны соблюдать правила безопасной эксплуатации электроустановок, инструкции по охране труда, указания, полученные при инструктаже.

9.9 Работники, обладающие правом проведения специальных работ, должны иметь об этом запись в удостоверение по проверке знаний, правил, норм и инструкций по безопасности и охране труда [18]. К специальным работам, право на проведение которых отражается в удостоверении после проверки знаний работника, относят:

- верхолазные работы;
- работы под напряжением на токоведущих частях, включая чистку, обмыв и замену изоляторов, ремонт проводов, контроль измерительной штангой изоляторов и соединительных зажимов, смазку тросов;
- испытания оборудования повышенным напряжением (за исключением работ с мегаомметром).

Перечень специальных работ может быть дополнен по указанию администрации с учетом местных условий.

Работник, проходящий стажировку, должен быть закреплен распоряжением за опытным работником.

Допуск к самостоятельной работе должен быть также оформлен соответствующим распоряжением руководителя организации.

9.10 Каждый работник, который не может принять меры к устранению нарушения правил безопасной эксплуатации электроустановок, должен немедленно сообщить вышестоящему руководителю обо всех замеченных им нарушениях и неисправностях электроустановок, машин, механизмов, приспособлений, инструмента, средств защиты, представляющих опасность для людей.

Библиография

- [1] Закон Республики Казахстан от 12 апреля 2004 года № 544-ІІ «О регулировании торговой деятельности».
- [2] Технический регламент Таможенного союза ТР ТС 021/2011 «О безопасности пищевой продукции» (утвержден Решением Комиссии Таможенного союза от 9 декабря 2011 г. № 880).
- [3] Технический регламент Таможенного союза (ТР ТС 023/2011) «Технический регламент на соковую продукцию из фруктов и овощей» (утвержден Решением Комиссии Таможенного союза от 9 декабря 2011 г. № 882).
- [4] Технический регламент Таможенного союза ТР ТС 005/2011 «О безопасности упаковки» (утвержден Решением Комиссии Таможенного союза от 16 августа 2011 года № 769).
- [5] Технический регламент Таможенного союза ТР ТС 015/2011 «О безопасности зерна» (утвержден Решением Комиссии Таможенного союза от 9 декабря 2011 г. № 874).
- [6] Технический регламент Таможенного союза (ТР ТС 024/2011) «Технический регламент на масложировую продукцию» (утвержден решением Комиссии Таможенного союза от 9 декабря 2011 г. № 883).
- [7] Технический регламент Таможенного союза (ТР ТС 027/2012) «О безопасности отдельных видов специализированной пищевой продукции, в том числе диетического лечебного и диетического профилактического питания» (утвержден решением Совета Евразийской экономической комиссии от 15 июня 2012 г. № 34).
- [8] Технический регламент Таможенного союза (ТР ТС 029/2012) «Требования безопасности пищевых добавок, ароматизаторов и технологических вспомогательных средств» (утвержден решением Совета Евразийской экономической комиссии от 20 июля 2012 г. № 58).
- [9] Технический регламент Таможенного союза (ТР ТС 033/2013) «О безопасности молока и молочной продукции» (принят решением Совета Евразийской экономической комиссии от 9 октября 2013 года N 67).
- [10] Технический регламент Таможенного союза (ТР ТС 034/2013) «О безопасности мяса и мясной продукции» (принят решением Совета Евразийской экономической комиссии от 9 октября 2013 года N 68).
- [11] Технический регламент Евразийского экономического союза (ТР ЕАЭС 040/2016) «О безопасности рыбы и рыбной продукции» (принят решением Совета Евразийской экономической комиссии от 18 октября 2016 года N 162).
- [12] Технический регламент Евразийского экономического союза (ТР ЕАЭС 044/2017) «О безопасности упакованной питьевой воды, включая природную минеральную воду» (принят решением Совета Евразийской экономической комиссии от 23 июня 2017 года N 45).
- [13] Закон Республики Казахстан от 16 июля 2001 года № 242 «Об архитектурной, градостроительной и строительной деятельности в Республике Казахстан».
- [14] Требования к оптово-распределительным центрам, утвержденные приказом Министра торговли и интеграции Республики Казахстан от 14 октября 2020 года № 222-НК. Зарегистрирован в Министерстве юстиции Республики Казахстан 20 октября 2020 года № 21456.
- [15] Приказ Министра национальной экономики Республики Казахстан от 28 февраля 2015 года № 174. Об утверждении Санитарных правил «Санитарно-эпидемиологические требования к зданиям и сооружениям производственного назначения».
- [16] Приказ Министра здравоохранения Республики Казахстан от 31 мая 2017 года

СТ РК 3673-2020

№ 358. «Об утверждении Санитарных правил «Санитарно-эпидемиологические требования к объектам оптовой и розничной торговли пищевой продукцией».

[17] Приказ Министра внутренних дел Республики Казахстан от 23 июня 2017 года № 439 «Об утверждении технического регламента «Общие требования к пожарной безопасности».

[18] Приказ Министра здравоохранения и социального развития Республики Казахстан от 25 декабря 2015 года № 1019. «Об утверждении Правил и сроков проведения обучения, инструктирования и проверок знаний по вопросам безопасности и охраны труда работников, руководителей и лиц, ответственных за обеспечение безопасности и охраны труда».

МКС 01.020

Ключевые слова: услуги торговли, оптово-распределительный центр, общие требования, персонал

Басуға _____ ж. Қол қойылды. Пішімі 60x84 1/16
Қағазы офсеттік. Қаріп түрі «Kz Times New Roman»,
«Times New Roman»
Шартты баспа табағы 1,86. Таралымы _____ дана. Тапсырыс _____

«Қазақстан стандарттау және сертификаттау институты»
республикалық мемлекеттік кәсіпорны
010000, Нұр-Сұлтан қаласы, Мәңгілік Ел даңғылы, 11 үй
«Эталон орталығы» ғимараты
Тел.: 8(7172) 27-08-14, 44-64-50